

Dag Norling

John Collets Allé 46
0852 Oslo

«Hamro Patrika»

Norge-Nepal foreningen
c/o Gry O. Lama
Sørhalla 1
1344 Haslum

MEDLEMSKONTINGENT:

Enkeltmedlem	kr 125,-
Familie	kr 175,-
Organisasjon	kr 300,-

Postgirokonto: 0530 32 17098

Program for møtet onsdag 2. februar 2000

- Film og foredrag ved Per Tomas Govertsen som reiste alene på motorsykkel og laget programmet "Opplev Nepal" for TV 2. Se for øvrig profil og artikler i dette nummeret av Hamro Patrika.
- Kaker, kaffe og te
- Utlodning, salg

Norge - Nepal foreningen

Nr. 1, januar 2000

**Velkommen til møte
i Norge-Nepal foreningen
onsdag 2. februar 2000 kl. 19³⁰
i Bygdelagssamskipnadens hus
Nordahl Brunsgate 22, Oslo**

**Foredrag v/Per Tomas Govertsen
"Motorsykkel og TV-kamera i Nepal"**

Neste medlemsmøte blir mars 2000

NORGE-NEPAL FORENINGENS STYRE

Navn	Adresse	Tlf. privat:
Kirsten I. Greiner (leder)	Landingsvn. 102, 0767 Oslo	22 14 00 01
Christine Engen (nestleder)	Haxthausensgt. 1, 0263 Oslo	22 44 42 04 92 21 00 57
Cathrine Reid (sekretær)	Røa terrasse 6, 0755 Oslo	22 50 09 95
Gry Ottersen Lama (kasserer)	Sørhalla 1, 1344 Haslum	67 59 03 66
Anuradha Gurung (redaktør)	Hovseterveien 98, 0768 Oslo	911 49 347
Berit Knudsen	Fagerheimsgt. 9A, 0567 Oslo	22 71 89 39
Øystein Berg	Postboks 378, 1432 Ås	64 94 86 65
Arun Ivar Gurung	Kjartan Veldesvei 11, 1450 Nesoddtangen	66 91 01 08
Arnstein Thaule	Elgråkket 136, 1270 Oslo	917 38 969

PERSONER MED VERV UTENFOR STYRET

Roy Friis (revisor)	Peiskrokveien. 8, 1482 Nittedal	67 07 69 08
Thronn Berge Larsen (valgkomite)	Dannevigsvn. 12, 0463 Oslo	22 71 98 73
Marit Kleppa (valgkomite)	Skøyenveien 97, 0375 Oslo	22 52 10 31

Hamro Patrika er Norge-Nepal foreningens medlemsavis som utkommer fire-fem ganger i året. Forespørsler angående avisen og foreningen kan rettes til styremedlemmene.

E-post adressen til Norge-Nepal foreningen
Foreningen har opprettet en e-post adresse: norge_nepal@hotmail.com
Foreningens styre har adgang til kontoen og den vil bli besvart med jevne mellomrom. Vi skal gjøre så godt vi kan med å besvare henvendelser.

Referat fra Norge-Nepal foreningens medlemsmøte 02.desember 99

Foredrag av Hans Emil Ratvik, "SOS-barnebyer".

Foredrag ved forfatter Arne Berggren, "Den forsvunne kamera og andre merkelige tilfældigheter".

På julemøtet som ble avholdt i samarbeid med Den Norske Tibetkomite den 2. desember fikk Norge-Nepal foreningen besøk av Hans Emil Ratvik fra SOS-barnebyer. Hans Emil Ratvik fortalte kort om stiftelsen av organisasjonens, profil og arbeid rundt omkring i verden. Til slutt viste han en film som omhandlet SOS-barnebyers arbeid i Nepal.

SOS-barnebyer ble stiftet av Østerrikeren Herman Gmeiner i Imst i Østerrike i 1949. I dag er stiftelsen spredt over hele verden og er etablert i 129 land. SOS-barnebyer er en politisk og religiøst ubundet organisasjon. Organisasjonen setter fokus på barnet og den grunnleggende idé Gmeiner hadde da han tok fatt på arbeidet som skulle bli hans livsgjerning. For at barn skal kunne få utvikle sine kvaliteter er det en forutsetning at det vokser opp i et helhetlig miljø som kan gi trygghet og beskyttelse. Gmeiner så det som en klar forutsetning for at et barn skulle kunne utvikle seg og sine kvaliteter, og at det ikke var nok å avhjelpe kun den materielle nød. For at et barn kunne få et tilnærmet godt liv med faste holdepunkter var det viktig at det kunne vokse opp i tilnærmet en familie. SOS-barnebyer fokuserer på at en gruppe barn i et barneby hus er en "søskenflokk" med en barneby "mor". På denne måten får barna et fast holdepunkt, og etterhvert som barna vokser opp betrakter de hverandre som søsken, selv om ikke alle er biologiske søsken, og man splitter ikke opp barn med søskenflokk.

Barnebymødrene blir nøye plukket til stillingen og gjennomgår en opplæring i løpet av ett år. Opplæringen omfatter budsjettering, ernæring, barneoppdragelse og psykologi. Det er et sterk fokus på barnas individuelle bakgrunnshistorier, og en del av disse er traumatiske. Når et barn får plass i en barneby, er det fordi ingen, hverken foreldre eller annen familie vil eller kan ta vare på dem. En eller begge av foreldrene kan være døde, eller ute av stand til å ta vare på et barn. Barna kan være hjemløse eller på flukt i et krigsherjet land. Dette gjør at barnebymødre må være skolerte da omsorgen er krevende. Barnebymødrene har den samme kulturelle bakgrunn som barna i barnelandsbyen, og stiftelsen er svært klar på at man ikke ansetter utlendinger i en slik stilling. Man er bevisst på at kulturarven og kulturidentiteten til barna skal videreføres og det gjøres best av de som kjenner den selv. På verdensbasis er det 15 000 ansatte, og av disse er det kun 100 som ikke jobber i eget land.

SOS-barnebyer har flere barnelandsbyer i Nepal. De finnes i Banepa, Sanothimi, Jorpati, Chorepatan, Ghandaki/Pokara. I tillegg til at barna bor i barnelandsbyen og vokser opp der med familien sin er det ved en rekke steder bygget skoler i tilknytning til landsbyen. På denne måten integreres barnebybarna med de øvrige barna i nærmiljøet, da skolen også benyttes av barn utenfor barnelandsbyen.

I Chorepatan er det skole med yrkesfaglige studieretninger, hvor det er mulig å lære seg et yrke etter endt skolegang. Barnebybarna skal engang flytte hjemmefra og i en del landsbyer er det opprettet ungdomshjem, hvor barna bor en periode, f.eks. mens

de tar yrkesrettede kurs og til de er klare til å kunne flytte for seg selv. I Jorpati er det en barneby for fysisk funksjonshemmede gutter og jenter. I Itahari har barnebyskolen tilbud til 350 skoleelever på 8 trinn, i et område helt uten statlige skoler. Relativt sett er barnebyene bygget i en kvalitetsmessig høy standard, i tråd med den lokale byggeskikk. Det bygges med kvalitet med en enkel standard. Dette er en bevist linje man har valgt å legge seg på, da man bygger for at de skal kunne huse mange barn i mange år.

SOS-barnebyer har 147 millioner i inntekter, hvorav NORAD er en stor bidragsyter med 7 millioner. I hele verden er det ca 200 000 barnebyfaddere og Norge er helt klart i en særstilling med 25% prosent av fadderskapene, dvs ca 55 000.

Det ble tid til en del spørsmål etter foredraget og det var interessant at flere i salen hadde besøkt barnelandsbyer. Det kom opp spørsmål om hvilke familier som kunne ha råd til å la barna gå på skolene, men i en slik sammenheng ble det trukket frem at det viktigste var at det ble gjort noe.

Cathrine E. Reid, 2. desember 1999.

Nytt fra Nepal

RPP samlet igjen, men strid om lederskapet i NC

(The Independent, 15.-21.des.1999 vol.IX nr.41 og 12.-18.jan. vol.IX nr.45, The Telegraph 5.jan.2000 og The Kathmandu Post 17.jan.2000, fritt oversatt av Kirsten I. Greiner)

Det spekuleres i om statsminister Krishna Prasad Bhattarai (Nepali Congress; NC) kun har noen få måneder igjen før han tvinges til å trekke seg. Presset for å få ham til å gjøre endringer i kabinettet øker stadig. Ifølge ryktene skal han ha inngått en avtale med partipresident Girija Prasad Koirala (NC), der han sier seg villig til å overlate makten til Koirala etter parlamentets vintersesjon. Men Koiralas tilhengere krever at Bhattarai straks tar inn flere av Koiralas støttespillere i regjeringen. Blant annet hvikes det om at innenriksminister Purna Bahadur Khadka vil erstattes. Han har møtt massiv kritikk for dårlig sikkerhet ved Tribhuvan Airport i forbindelse med kapringen av Indian Airlines-flyet.

Hovedopposisjonen Communist Party of Nepal - United Marxist-Leninists (CPN-UML) agiterer mot Bhattarais regjering og organiserte protester foran Singha Durbar i desember. Aksjonen var en protest mot gjennomføringen av bivalg i tre distrikter. CPN-UML mener valget ble uregelmessig gjennomført i det ene distriktet. Flere voldelige episoder med personskader og tap av liv fant sted her. Det hører med til historien at NC vant alle setene - et resultat som var dårligere enn forventet for CPN-UML.

Rastriya Prajatantra Party, RPP, er tilbake i nyhetsbildet. Etter omtrent to år med splittelse - den ene fraksjonen ledet av Lokendra Bahadur Chand, den andre av Surya Bahadur Thapa - ble de igjen samlet til ett parti på tampen av 1999. Sammenslåingen

har raskt ført til polarisering mellom de to fraksjonene. Politiske analytikere er ikke overrasket over at motsetningene mellom Chand og Thapa på ny river i RPP. Partiets talsmann, Krishna Hachhethu innrømmer interne stridigheter og etterlyser en tredje politisk kraft. RPP var en stund "tungen på vekskålen" i nepalesisk politikk, men har med splittelsen på venstresiden og NC's sterke parlamentariske stilling, mistet nærheten til makten. Og RPP er et makt-sultent parti, hevder Hachhethu. "Nasjonalisten" Chand sies å være hovedsakelig konservativ (men hellet sterkt mot venstresiden da det ga ham statsministerposten en stund), mens "demokraten" Thapa anses som mer liberal (men fikk støtte fra NC da han overtok som statsminister senere). Politiske analytikere sliter med å forklare hvorfor de to partiene nå har slått seg sammen igjen.

Prishopp på diesel og parafin

(The Independent, 22.-28.des., vol.IX, nr.42, fritt oversatt av Kirsten I. Greiner)

Nepali Congress har forlangt obligatorisk frammøte og legger til side intern krangling for å stille samlet når det skal stemmes over CPN-UML's forslag i parlamentet. Forslaget innebærer at regjeringen straks initierer et program for å minimere skadevirkningene av økte priser på bl.a. diesel og parafin. Også prisene på bensin, olje og kunstgjødsel har økt voldsomt den siste tiden. Strømprisen har steget med 30%. Årsaken til prisøkningene sies å være stor smugling av oljebaserte produkter til India, hvor prisene er høyere enn i Nepal. Økte oljepriser i den internasjonale markedet, samt visse betingelser fra donorland, spiller også inn. Med 115 av 205 seter i parlamentet, forventer ingen at CPN-UML's forslag blir vedtatt.

Gurkhaenes pensjoner heves

(The Independent, 29.des.-4.jan., vol.IX, nr.43, fritt oversatt av Kirsten I. Greiner)

Den britiske regjeringen har annonsert betydelig økning i pensjonene for tidligere gurkha-soldater. Ordningen iverksettes 1. april 2000. Alle eks-gurkhaer vil få minimum 100% høyere pensjon, mens enkelte vil få enda mer. Pensjonene skal utbetales umiddelbart etter 15 års tjeneste og gis både til enker og til barn under 25 år.

Internasjonalt ungdomsmøte i Nagarkot og Kathmandu

(The Independent, 05.01.2000-11.01.2000, fritt oversatt av Øystein Berg)

Et 6 dagers internasjonalt ungdomsmøte fant sted i Kathmandu og Nagarkot fra 28 desember til 2 januar, og avslutningsvis ble det laget en 13-punkts felles resolusjon for å kjempe mot verdens problemer, med ungdom i spissen for kampen. Mer enn 300 ungdommer fra 56 land deltok på møtet og diskuterte diverse viktige tema for verdens framtid. Det de var mest opptatt av var verdens miljøproblemer, fred, kulturell harmoni, menneskerettigheter og HIV/AIDS-problemet.

Kuldebølge i Terai

(The Kathmandu Post, Kathmandu, 10.01.2000, fritt oversatt av Øystein Berg)

Det rapporteres fra Department of Hydrology og Meterology at det har vært målt uvanlig lave temperaturer i Teraiområdet, med maksimumstemperaturer ned mot 10-14 grader, noe som er vel 4 grader under normalen. I tillegg har tett tåke dekket hele området hver dag hele første nyttårsuka. Samtidig har temperaturen i Midhillsområdet vært i gjennomsnitt 2 grader over normalen i følge værrapporten. Fem mennesker – tre i Teraiområdet og to i det østre fjelldistriktet Taplejung – har omkommet som følge av vinterkulden. Meteorologene ventet at værforholdene vil normaliseres både i Terai og Midhillsområdet i løpet av måneden.

Politikk må forbys på universitetene

(The Independent, 21. 12.1999, fritt oversatt av Øystein Berg)

To episoder ved Tribhuvan universitetet har igjen satt søkelyset på problemet med politisk uro blant studentene ved universitet. Universitetet har vært ute av nyhetsbildet for en periode da det ikke har vært meldt om større streiker og avbrutt undervisning. "Stillheten" har gitt et falskt inntrykk av at situasjonen har roet seg på universitetet. Nylig oppstod det slåsskamper etter munnhuggeri mellom to studentgrupper på Ramswaroop-Ramsagar universitetsområde i Janakpur, og flere studenter rapporteres å ha blitt skadet. Universitetsområdet ble stengt på ubestemt tid etter episoden.

Enda alvorligere var situasjonen som oppstod ved Prithivi Narayan universitetsområde i Pokhara. Studentene ødela møbler, vinduer og datamaskiner for millioner av rupee. Dette var i protest mot at politiet avbrøt maoistunionens studentmøte på campus. Studentene satte også fyr på administrasjonsskontoret, noe som ødela det meste av papirer med studentpersonalia, eksamenspapirer og andre dokumenter. Områdesjefen for campus ble også kraftig jult opp av studentene som anklaget han for å ha sluppet politiet inn på området. Minst tre politimenn ble skadd i tumultene, hvorav en alvorlig. Politiet brukte tåregass og slo løs på studentene med batonger, mens studentene kastet mursteiner og andre gjenstander mot politiet. Studentene anklager i ettertid politiet for å bryte universitetets "ukrenkelighet", men som en observatør sa det: "Var ikke studentene selv med på å misbruke universitetet til deres egne politiske formål?"

Uroen har igjen gjort spørsmålet om det ikke burde være forbudt med oppvigende politisk aktivitet på universitetene. De fleste er enig i at politisk aktivitet og uro har vært den største hindring for å få et sunt og rolig studiemiljø på universitetene. De offisielle studentforeningene mener det er deres rett å drive politisk aktivitet, men dette går ut over de som føler at deres utdanning er

viktigere enn politikk. Flertallet mener at etter 10 år med demokrati og ytringsfrihet, burde "partisanpolitikk" forsvinne fra universitetsområdene.

Besøk av historiske severdigheter ikke lenger gratis

(The Independent, 21. 12.1999, fritt oversatt av Øystein Berg)

Lalitpur Sub-Municipal Corporation skal begynne å ta inngangspenger tilsvarende 200 rupee per person ved 7 historiske severdigheter i utkanten av Kathmandu. De 7 stedene er Keshavnarayan Chowk, Mul Chowk, Sundari Chowk, Rudravarna Mahavihar, Kumbheshwar tempel, Mahaboudha og Acheswar. Når det blir innført inngangspenger vil et informasjonssenter, kart, postkort, toaletter og rickshawtransport for eldre og bevegelseshemmede bli tilgjengelig for turistene.

Ca. 300.000 turister besøker Patan hvert år.

Neshorn drept i nasjonalpark

(The Spotlight, 13.01.2000, fritt oversatt av Øystein Berg)

Fulgt av stadig mer press på landarealet og økende aktivitet fra snikskytttere, er jungelen i Royal Chittwan National Park stadig mer utrygt som tilholdssted for neshorn. Nylig ble to voksne neshorn og to neshornunger skutt i parken i løpet av fem dager. På grunn av sitt unike klima og økosystem anses denne parken som det beste levestedet for neshorn i Nepal, men hvis ikke sikkerheten og oppsynet øker, så vil det en dag ikke være flere neshorn igjen i området.

28 private flyselskap i Nepal

(Compiled from Reports, The Spotlight, 13.01.2000, fritt oversatt av Øystein Berg)

Det er i dag 28 private flyselskaper i Nepal. Flytrafikken innenlands har økt med nesten 200 % fra 1991 til 1998, og antallet passasjerer har økt med over 300 % i samme periode. Avansert radarsystem har ved hjelp av japansk finansiering blitt installert ved flyplassen i Kathmandu. Det er planer om å installere flere radarer i Midhillsområdet for å øke flysikkerheten.

Myndighetenes forsøk på å stenge flyplasser møter motstand

(Av Shree Ram Subedi, *The Kathmandu Post*, 02.12.99, fritt over oversatt av Øystein Berg)

Myndighetenes beslutning om å stenge Lukla og Jomsom flyplasser for utbedringer, møtes av kraftig kritikk fra turistnæringen og flyselskapene i Nepal. Flyplassene er planlagt stengt fra mai 2000 til juli 2001 for å kunne forbedre landingsforholdene. April-mai og oktober-november er hovedsesongene for turiststrømmen til fjellene, og stenging av flyplassene i den beste perioden for turisme to år på rad vil føre til store økonomiske tap for mange turoperatører. Mange turister har allerede bestilt sine turer, og hvis man ikke kan lande på to av de mest benyttede flystripene i fjellområdene vil dette medføre store problemer i form av avbestillinger, siden det er svært langt å gå inn til områdene hvor disse flyplassene ligger. Flere i turistbransjen mener at avgjørelsen om å foreta utbedringer har blitt tatt uten å tenke på økonomiske konsekvenser for turistnæringen og flyselskapene, og mener at myndighetene må erstatte tap som turoperatørene måtte få.

Luftfartsverket hevder på sin side at restaureringen av flyplassene vil i hovedsak bli konsentrert utenom turistsesongen, og at det vil være mulig å lande på midlertidige rullebaner i høysesongen. Andre eksperter hevder imidlertid at dette ikke vil være noe praktisk alternativ, og muligens være forbundet med fare. Tilsvarende utbedring på blant annet flyplassen i Pokhara tok 18 måneder istedenfor 6 som planlagt, så om tidsplanene for utbedringene ved Lukla og Jomsom er til å stole på er også svært usikkert.

Nepal vil endelig motta el-kraft fra India

(*The Independent*, 11.01.2000, fritt oversatt av Cathrine E. Reid)

Nepal vil endelig begynne å motta strøm fra en Indisk kraftstasjon fra begynnelsen av år 2000. En årelang uenighet opphører endelig. Dette ble offentliggjort i Kathmandu sist uke.

"Faste kraftleveranser til Nepal fra India vil komme fra Tanakpur og vil begynne fra 1. januar 2000", opplyser Rabindra Bahadur Shrestha, som representerer den statseide Nepal Electricity Authority (NEA) til Reuters.

Shrestha forteller at en 15-km lang kraftlinje fra Indias 120-megawatt Tanakpur hydro-elektriske kraftstasjon til Nepal var klar og teknikere holdt nå på å gjennomføre de siste testene før kraftoverføringen kunne påbegynne.

For å kunne fullføre en del av Tanakpur demning, i 1991 leaset Nepal et landområde av Nepal til India. Som motytelse skulle Nepal motta 10 millioner enheter gratis elektrisitet per år.

Avtalen har reist visse kontroversielle spørsmål ettersom nasjonens kommunist opposisjon insisterte på at Nepal skulle motta flere fordeler enn først avtalt.

Kraftstasjonen er bygget i den nordre delen av delstaten Uttar Pradesh ved Mahakali elven ved Nepals vestre landgrense.

Senere økte India mengden av kraft som skal gratis overføres årlig til Nepal til 70 millioner enheter. Offentlige representanter hevder den frie kraften vil forbedre det ustabile elektrisitetsnettet i Nepal. Forhåpentligvis vil dette resultere i bedre strømforsyning i mange Nepalesiske landsbyer, noe som bare hittil i begrenset omfang har vært tilfredsstillende grunnet manglende kraftlinjer.

Allerede i 1996 undertegnet Nepal og India en traktat vedrørende Mahakali elven, som trakk opp retningslinjer og betingelser for konstruksjonen av et vannreservoar med en estimert kostnad på US\$ 3-milliarder. Hensikten med oppføringen av demningen er for å generere strøm og for å dekke irrigasjonsbehov. Imidlertid har en uenighet omkring hvorledes vannet skal fordeles forsinket gjennomføringen av prosjektet.

I dag er det kun 15 % av den nepalesiske befolkningen som har tilgang til strøm.

Næringslivsministeren oppfordrer utflyttede nepalesere om å investere i Nepal

(*The Spotlight*, 06.01.2000, fritt oversatt av Øystein Berg)

Næringslivsminister Ram Krishna Tamrakar har oppfordret alle utflyttede nepalesere om å bidra i å være med på å løfte den nepalesiske økonomien, særlig gjennom nyttiggjøring av deres kunnskap, ferdigheter, kontakter og ressurser.

Ministeren uttrykte at: "I dag har Nepal en stabil regjering. Det er en fordelaktig atmosfære for eksport og et godt miljø for investeringer i diverse sektorer inkludert vannkraft, telekommunikasjon og turisme". Regjeringen vil ønske bidrag fra utflyttede nepalesere velkommen, og anser det som en viktig del av Nepals framtidige økonomiske utvikling.

"Nepal er et land med skinn-demokrati"

(*The Spotlight*, 23.12.99, fritt oversatt av Øystein Berg)

Den kjente Dr. Madhu Ghimire sier at han er stadig optimistisk i troen på at demokratiet skal fungere i Nepal. "Men jeg må si jeg er frustrert over å observere aktivitetene til disse som påberoper seg å være demokratiets Messia'er", sa Ghimire. I følge Ghimire snakker politikerne om deltakelse fra folket, mens alle viktige beslutninger tas bak lukkede dører. Politikerne er ikke opptatt av landet og folkets tilstand, så hva vi har nå er et "skinn-demokrati". Nepaleserne har blitt utnyttet siden Rana-tiden, og det har ikke bedret seg mye etter 10 år med såkalt "demokrati", sier Dr. Ghimire.

Godt marked for Nepalesisk te i utlandet

(The Spotlight, 25.11.99, fritt oversatt av Øystein Berg)

Takket være den unike og utsøkte smaken har tradisjonell nepalesisk te fått et godt marked i utlandet, i følge en gruppe av nepalesiske teeksportører som nylig besøkte Spania og Tyskland. Det tyske markedet har alene et eksportpotensial på rundt syv millioner kilo te årlig, mens det i dag eksporteres ca 400 000 kg te til dette markedet hvert år. På grunn av dårligere kvalitet på en del te fra India, ser eksportører fra Nepal en mulighet til å kapre en større del av temarkedet enn de har i dag.

Myndighetene samler data om forhold rundt avskoging

(The Kathmandu Post, Dhangadi, 11.01.2000, fritt oversatt av Cathrine E. Reid)

Minister for Skog og Jord Konservering Mahant Thakur har opplyst at myndighetene nå samler inn data om avskoging og inngrep i naturen. Han opplyste at spesielle programmer vil bli iverksatt for å hindre avskoging i spesielt utsatte områder som Kailali.

I sin tale i et møte organisert ved Nepal Journalisters forbund innrømmet minister Thakur at utviklingen av prosjekter mot inngrep på skogen har steget basert på politisk press.

Som svar på et spørsmål sa han at myndighetene ikke hadde gjort forberedelser til å bevare skogsområdene nord for den øst-vest gående motorveien i Kailali opp til Chure Hills. Han opplyste at ekspansjonen av den Kongelige Bardiya nasjonal park i Bardiya og Royal Shuklaphanta nasjonalpark i Kanchanpur allerede er påbegynt.

Ministeren uttalte at kommisjonen som er oppnevnt for å løse problemene til de hjem- og jordløse (The Commission for Resolving the Problems of Landless Squatters, TCN) vil ikke få anledning til å fordele noen eiendommer eller skog som er ulovlig anskaffet fra folk. Ved en tidligere anledning hadde TCN ansattes forening i Kailali gitt et memorandum til ministeren for å rette fokus og oppmerksomhet mot skjebnen og problemene de 950 ansatte i bedriften står ovenfor.

En sosialarbeider Satya Raj Paneru hevdet at avskoging allerede var et stort problem i distriktet grunnet en rekke ulike myndigheter som er involvert i området. Dette gjelder offentlige kontorer som Skogvesenet, Distriktsadministrasjonen, politiet og spesialpolitiet.

Arbeidsgruppe vil flytte bistand for milliarder fra UD til NORAD

(<http://www.norad.no/>, 24.11.1999)

En arbeidsgruppe i Utenriksdepartementet foreslår store omveltninger i norsk bistandsforvaltning, skriver fagbladet Bistandsaktuell.

Tunge bistandsposter som nødhjelp, flyktningtiltak, støtte til menneskerettigheter, Balkan-bistanden, miljø-tiltak og multi-bi-bistand bør flyttes fra Utenriksdepartementet til NORAD, mener arbeidsgruppen. NORADs bistandsportefølje, som i dag er på rundt 4,5 milliarder kroner per år, vil kunne øke med drøyt 3 milliarder kroner.

"Det er viktig å understreke at denne rapporten fortsatt er til behandling i departementet, og at den foreløpig bare står for arbeidsgruppens regning", sier arbeidsgruppens leder spesialråd i Utenriksdepartementet Tanja Storm.

Gjennom å avlaste UD for forvaltningsoppgaver, skal departementets evne til å drive utenrikspolitisk strategi-arbeid styrkes. Samtidig har man som mål å effektivisere og kvalitetssikre tilskuddsforvaltningen, blant annet gjennom å bygge ned skillene mellom kortsiktig og langsiktig bistand.

"Dersom departementet skulle gi sitt klarsignal, er vi klare til å ta de utfordringer som måtte komme", sier NORAD-direktør Tove Strand.

NORSK STØTTE TIL UTDANNINGSSEKTOREN I NEPAL

(<http://www.norad.no/>, 24.11.1999)

NORAD har nå bevilget 195 millioner kroner til støtte av et nasjonalt grunnutdannings-program i Nepal. Programmet skal bl.a. bidra til at flere jenter fullfører utdanningen, at det faglige utbyttet av utdanningen forbedres og at andelen av kvinnelige lærere i Nepal øker.

For NORAD har det vært viktig at grunnutdannings-programmet oppfattes som et uttrykk for at nepalske myndigheter nå for alvor ønsker å gi et grunnskoletilbud til alle barn i landet. Programmet er satt sammen på basis av godt utviklede planer og et høyt ambisjonsnivå. I tillegg er utdanning, kvinneverett og likestilling viktige satsingsområder i NORADs strategi.

Pengene som nå er bevilget skal utbetales over seks år og inngår i en totalpakke på ca. 800 millioner kroner der både EU og andre nordiske land inngår.

Programmet er sammensatt og komplisert og representerer et stort løft for den nye flertallsregjeringen i Nepal. Likevel har regjeringen uttrykt full støtte og prioritet til programmet og utdanningssektoren. Det er også NORADs oppfatning at den nye flertallsregjeringen vil kunne bidra til større kontinuitet i forvaltningen. Nepal er et av verdens fattigste land og vil i lang tid være avhengig av giverfinansiering for å kunne oppfylle den internasjonale målsettingen om utdanning til alle. Grunnutdanningen er

også et tiltak av fattigdomsreduserende karakter. Utdanning er et prioritert område for myndighetene i Nepal der behovet er stort fordi grupper har manglende eller svake lese- og skriveferdigheter.

Nepalske myndigheter har utviklet grunnutdannings-programmet i samarbeid med giverlandene og dette arbeidet har gitt en felles forståelse mellom giverne og myndighetene om mål, styring, rapportering og finansiell kontroll. Det har vært spesielt viktig for NORAD at forankringen av prosjektet hele tiden har vært hos nepalske myndigheter.

Nepal melder seg i South Asian Federation of Stock Exchange

(The Kathmandu Post, Dhaka, 16.jan.2000, fritt oversatt av Anuradha Gurung)

Nepal melder seg i South Asian Federation (SAF) of Stock Exchange. SAF ble initiert av Chittangong Stock Exchange (CASE). SAF har fire hovedmål: å øke samarbeid blant medlemslandene for å fremme utvikling i de respektive landenes fondsmarked, å representere medlemslandene i internasjonal forum, å oppmuntre utvikling av integrert internasjonal aksjehandel i regionen og tilby børsnotering, og å fremheve emner av felles interesser.

Karmapa Rimpoche i all hemmelighet via Nepal til Dharamsala

(The People's Review, 13.jan. – 19.jan.2000, fritt oversatt av Anuradha Gurung)

Den 17. Karmapa Rimpoche, Ugen Trinley Dorje, ankom nylig Dharamsala i India etter en 8-dagers reise fra Tibet.

Utenriksminister i China, Zhu Bangzao uttalte at India ville bryte avtalen "de fem prinsipper for fredelig sameksistens" som danner grunnlag for bilaterale forbindelser mellom New Delhi og Beijing om India gir asyl til den 14år gamle Karmapa Rimpoche..

Den Norske Ambassaden åpnet i Kathmandu

(The Kathmandu Post, 10.01.2000, The Rising Nepal, 10.01.2000 og <http://www.norad.no/>, fritt oversatt av Øystein Berg)

Norges utenriksminister, Knut Vollebæk, åpnet 12. januar den norske ambassaden i Kathmandu. Norge er det tredje nordiske landet, etter Danmark og Finland, som åpner ambassade i Nepal. Nepal og Norge opprettet diplomatiske forbindelser i 1973. Tidligere har ambassaden i New Delhi tatt vare på de diplomatiske forbindelsene, mens det bare har vært et norsk konsulat i Kathmandu, i tilknytning til den norske skolen. Under besøket hadde Vollebæk med seg høytstående representanter fra det offentlige og næringslivet i Norge. Nepal har store forhåpninger til utvidelsen av relasjonene med Norge, særlig med tanke på utvidet økonomisk samarbeid og investeringer fra norsk næringsliv. Vollebæk hadde møter med statsminister Bhattarai og andre ministre for å diskutere muligheter og tilrettelegging for investeringer i Nepal. De siste årene har private investeringer av norske midler i Nepal blitt stadig mer aktuelt, og Khimti vannkraftprosjekt var først ute med 85 % av innskutt kapital fra Norge. Norge er nå den tredje største investor i Nepal, og det ble uttrykt fra UD i forkant av åpningen av ambassaden at Nepal ses på som et land hvor norske investeringer og utviklingsbistand vil opprettholdes og økes i årene som kommer.

Norge har gitt finansiell støtte til flere vannkraft- og utviklingsprosjekt i landet helt siden Norge først deltok i Tinau Khola vannkraftprosjektet i 60-årene. Det er i dag 13 norske ikke-statlige hjelpeorganisasjoner i Nepal. Nepal er etter 1996 et av 12 land med høyest prioritet som mottagerland av utviklingshjelp fra Norge.

Den norske bistanden til Nepal konsentreres om:

- * energisektoren (med nødvendig vekt på natur ressursforvaltning og miljø)
- * sosial sektor (definert til vannforsyning, grunnutdanning og helse)
- * utvikling av demokratiske institusjoner og lokal deltakelse

Et sentralt spørsmål ved u-hjelpsstøtten er hvordan man skal få til et effektivt utviklingsarbeid i et land der korrupsjon og manglende demokratiske tradisjoner betegnes som et problem. Nepal er et av verdens fattigste land og vil i lang tid være avhengig av giverfinansiering for å kunne oppfylle den internasjonale målsettingen om utdanning til alle. Lese- og skrive dyktigheten i landet er i dag bare på 27,5 prosent. NORAD støtter blant annet et nasjonalt grunn-utdanningsprogram i Nepal sammen med EU, Verdensbanken og andre nordiske land. Programmet skal bl.a. bidra til at flere jenter fullfører utdanningen, at det faglige utbyttet av utdanningen forbedres og at andelen av kvinnelige lærere i Nepal øker. Grunnutdannings-programmet er et uttrykk for at nepalesiske myndigheter nå satser på å gi et grunnskoletilbud til alle barn i landet. Programmet er satt sammen på basis av helhetlig planlegging og avspeiler et høyt ambisjonsnivå. Utdanning, kvinnevern og bistand og likestilling er viktige satsingsområder i NORADs strategi.

Et annet viktig prosjekt som Norge støtter i Nepal er vannforsyningsprogrammet Melamchi Water Supply Program som er meget høyt prioritert av nepalesiske myndigheter. I tillegg til å sikre drikkevann til hovedstaden Kathmandu, forventes det å ha positive virkninger for miljøet og helsetilstanden for hele befolkningen i Kathmandu-dalen.

How Tharu families walk into a bondage contract on Maghe Sankranti

(By Kamal Kumar Panthi, The Kathmandu Post, Gularia, 13.01.2000)

It has been a year since Shivaram Tharu of Khairichandapur VDC-9 sent his 14-year old daughter to a landowner's house in Nepalgunj to work as a kamaiya (bonded labourer).

But now, since maghe sankranti (a major festival for the Tharus which falls on Jan 15) is just round the corner, Tharu, a father of 10, wants his daughter to come home for the celebrations. And in the process, hand him over some of her hard-earned money. "It is very difficult to sustain our family of 10 with the little land that we have," Tharu says. "Thus, I sent my grown up daughter to work." There are a number of Tharus like Shivram who send their children to work as kamaiyas for anywhere between Rs.1000 to Rs. 5000 a year. This is the time of the year when many of those young kamaiyas come back home.

Because, maghe sankranti is not just a big festival of family togetherness, but it is also the time when the kamaiyas are traded to the local landed gentry, much like cattle or vegetables.

During that one day, labourers are released by old masters, and new ones take over after receiving the appropriate price. Sometimes, the old masters keep them. All the transactions take place without any paperwork.

The kamaiya system, which has been a blot on Nepal's social scene, is mostly prevalent in five districts in the west. It is a result of debt, often small but which balloons over time due to interest and which is handed down generation to generation. Until the kamaiyas pay off the debt, they remain bonded to the master. On maghe sankranti, it is the debt that is traded off to a new master. There is no data accounting for the number of children who work as kamaiyas, says Pram Bahadur Chand, a government official in charge of the local office that looks after kamaiya welfare.

There are 15 thousand one hundred and 52 persons working as kamaiyas in Western Nepal's Dang, Banke, Bardia, Kailali and Kanchanpur districts. 83 thousand 3 hundred and 75 families in these district depend upon the kamaiyas for work, says Chand. According to the District Land Reform Office, Bardia alone has 5 thousand 37 kamaiyas.

For the Tharus, the entire month of Magh (from Jan 15 to Feb 12), is a holy month and a month of honesty. Thus, in this month, they are bonded to work, without a written commitment. This is also a month of relaxation for them. For three days, they celebrate joyously.

Poshan Pokhrel from Gularia says that the Tharus are not bonded but are just labourers. However, for the kamaiyas, they are indeed bonded. According to Chand, the kamaiyas from the five districts have borrowed Rs. 48 million, 876 thousand, 932 all together from the landlords, all of which they have to pay back.

The government has made efforts to release the kamaiyas from their bondage but due to a lack of clear policy, many still remain in bondage. In the Rural Development Bank, Nepalgunj, in the fiscal year 98/99 Rs. 500 thousand was sanctioned to relieve the kamaiyas from bondage but due to the lack of clear policy, the money has not yet been used, says Chand.

In the fiscal year 96/97, the government designed programmes for the development of the kamaiyas and for their debt relief. Institutional programmes as well as income generating programmes were launched. This FY 99/2000, an amount of Rs. 14 million 460 thousand 3 hundred has been sanctioned for these five districts.

From that programme, in Bardia alone, from a total budget of 5 million 232 thousand, from the FY 96/97, a total of Rs. 4 million 942 thousand has been spent. In Bardia, after the launching of that programme, a total of 265 persons have taken skill development training and 257 have taken an enterprise development training. 81 persons have been able to release themselves from bondage and are carrying on with activities learnt during the training, says Danda Pani Poudyal, Chief of Land Reform Office

Royal Nepalese Consulate General

Gaakon VII's gate 5B
P.O.Box 1483 Vika
0116 Oslo, Norway
Tel: (+47) 22 83 55 10
Fax: (+47) 22 83 04 43

Royal Norwegian Embassy

Surya Court, Pulchowk (Patan)
P.O.Box 20765, Kathmandu, Nepal
E-mail: norwayemb@wlink.com.np
Tel: +977 1 545 307 / 308
Fax: +977 1 545 226

"Criticism that donors take back big aid chunk could have reason"

BY NAVIN SINGH KHADKA

Kathmandu, Thursday January 13, 2000 Paush 29th, 2056

NATIONAL DAILY

THE RISING NEPAL

Kathmandu, Jan. 12:

Visiting Norwegian Foreign Minister Knut Vollebaek's agenda for being here ranges from discussing Norwegian participation in Nepal's hydropower development to campaigning for his country's seat in the United Nation's Security Council. A member of Christian Democratic Party, a coalition partner in the Norwegian Government, he has earned a degree in Economics from the University of Business, Oslo. Vollebaek, spoke to The Rising Nepal on different issues involving Norway's official and private sector. Excerpts:

What has been the outcome of your visit?

The purpose of the visit was to strengthen the ties between Nepal and Norway. Very concretely we have done this through today's opening of an embassy for the first time in Kathmandu since we established the diplomatic relationship in 1973. This is one of the visible outcomes of my visit and this will also tie up the future co-operation of the two countries. In addition to that, I brought a delegation of prominent business representatives from Norway. Mainly in the field of hydropower, they've had meetings with Minister of Finance and Minister of Water Resources. There has been a workshop on hydropower and there will be round-table conference tomorrow with Federation of Nepalese Chambers of Commerce and Industries.

Did any specific agreement take place?

It seems a number of Norwegian companies are interested in developing commercial economic interest in Nepal. We have an important development cooperation programme. In 1999 the total resources that were allocated to Nepal was about US\$ 10 million. Nepal has been listed by our Parliament as one of the 12 priority countries for bilateral cooperation. We have the target of providing 15 per cent of the total assistance in education sector.

Has there been any headway on Melamchi Water Supply Project?

We have discussed Melamchi but in a more general way. Since I am not the Development Cooperation Minister, it does not fall within my area. But what has taken place is discussion on it with the Prime Minister, Finance Minister, and it was also mentioned in the workshop of water resources today. The Stratkraft (a group of Norwegian investors) have also raised the issue. But, I have not had concrete discussion on the process of Melamchi.

The Melamchi Project is facing fund shortage. Has the Norwegian Government considered to add more grant in its earlier assured US\$ 24 million for the tunnel component of the project?

This is being studied and discussed in Norway. One of the areas that one looks at is the possibility of having new investors. We also look at the possibility of coordinating the number of countries that are interested in developing this project. We think that there

could be other countries getting involved. We have raised this issue with other donor countries in our bilateral talks.

The idea of building a hydropower plant at the end of the Melamchi tunnel has increased the cost of the project? Does your government insist on the power plant?

This is beyond my competence to talk about. We have discussed on the various parts of the Melamchi project. I know that company like Stratkraft is very interested in positioning themselves. As you know we have also made available US\$ 24 million for the project. But I am not briefed in such a way that I can address the criticism raised about the project.

Now that you have discussed with Nepalese officials, what progress has been made on the Melamchi Project?

We were interested in it as we had the companies that are interested in the project. But, there had to be a discussion in regard of the lack of funds for the project. We mentioned that we are in touch with Sweden so that it might be able to provide the extra fund and at the same time I referred to the interest of Stratkraft and I have asked them to involve themselves in the project.

Any comments on the Butwal Power Company privatisation?

We have raised this issue with both the Prime Minister and the Finance Minister. It is, of course, entirely upto the Nepalese Government to decide on how they do the privatisation. I understand there are some discussion going on within the government. We will wait for the outcome of this discussion. What I indicated was that, at least from the point of view of some of the Norwegian Companies that are involved, that they would like to see a decision as soon as possible since this case has been pending for a while. I was promised that they would look into it.

Will the Norwegian companies take part if the government decides to go for re-tendering for BPC privatisation?

I can't answer on behalf of Norwegian Companies. But, the preliminary indication I have is that they will not. But, they can also change their minds and I would not exclude this possibility. But this (BPC privatisation) has taken quite long time and with the new bidding process, it will take long time again and they feel they have tied up a lot of resources in this. So, my understanding is, they have an inclination toward not to go for re-bidding.

Interkraft, a group of Norwegian companies, that has bid for the BPC shares is said to have freshly invested on a big power plant in Norway. Is that an indication that they have lost interest in BPC?

One of the reasons why these power companies are interested in Nepal is because we have explored all possibilities of major hydropower projects. My understanding is that they are still interested in BPC and that their bid is valid. They have not withdrawn it. But, they feel that there has to be a decision rather soon.

What has been your experience as a donor country in Nepal?

We have good experiences in Nepal. We feel that we are working very well with the Nepalese government. We see Nepal as a very interesting partner. That's why our Parliament has decided that Nepal should become one of the priority countries. As in many countries where we are involved, donor co-ordination is very important — both for the donor and the recipient countries. This is something we take seriously. We

have also discussed other areas with the Nepalese government, where we think there can be improvement. Be it transparency, rules and regulations, terms of references for investment dealing with various projects, among others. We feel that there is a positive response from your government. There is an understanding of the problems and requirements we have. And that's why we'd very much like to continue co-operating with your government.

Do you have to say anything on Nepal's aid utilisation?

I am not an expert on this. However, I can say aid utilisation is very important. And again, I can say, that has to do with, not only, but partly, with coordination. That because in order to use the resources as efficiently as possible, you from your side will have to look how you are combining the resources and we also from our side have to do the same.

Donors are criticised for two things. One, for the conditions they tie with their assistance and the other is the bigger chunk of their aid they take back home under consultants' and experts' fees. What do you say?

When it comes to the conditions, I would say that from the Norwegian side there are very few conditions. We have untied aid as a principle. However, aid utilisation is, of course, important. Because we are talking about our tax payers' money and that's why we have to discuss with various governments how these funds are used. The recipient governments come up with their priorities and proposals. We don't interfere with the government's approach but then we have to see which sector we would like to participate and have the competence in, and which sector we feel is important. In that context, upon request from the recipient country, then of course, it is important for us to see that the aid we provide actually reaches those who need it. When it comes to the return of the major chunk of aid to the donor country, I think it is correct that there could be reason for criticism there. The present government has been concerned with this. We have also said that it is very important to use local resources, management, technical experts, to the largest possible extent. So, I still think if you look at the salaries of consultants, there will be fair share that goes back to the donor country. However, I do hope that the consultants' work is of interest to your country and thus that provides assistance even though the salaries might be higher than that of the local experts.

Gautam oppnevnt til Assistant Secretary-General i FN

(The Spotlight, Vol. 19 :No. 26, 14. Jan. – 20 jan., 2000, fritt oversatt av Anuradha Gurung)

FNs general sekretær Kofi Annan har, etter anbefalinger fra UNICEF direktør Carol Bellamy, oppnevnt nepaleseren Kul Chandra Gautam, til vara direktør i UNICEF. Gautam har stillingen UNICEF regiondirektør for Øst Asia fra før av. Gautam er første nepaleser til å inneha stillingen Assistant General-Secretary (ASG) i FN systemet.

Karnali Dolphins

By Brian D Smith and Kumar Sapkota
(The Sunday Pos, Sunday 19 July 1998)

Dolphins in Nepal are threatened by barrages, which block upstream movements, accidental killing in nylon grillnets, habitat destruction and possibly deliberate killing and water pollution.

When most people think about Nepal, they envision snowy mountain peaks, diverse and vibrant cultures, holy temples and devout pilgrims, and tigers and rhinoceroses roaming in the jungle. It somehow seems fitting that in this country of contrasts and wonder, you can also find one of the world's most amazing aquatic animals, a river dolphin called **susu** or **sous** in Nepal. Far from their brethren of the sea, these dolphins are exquisitely adapted to their riverine environment in the shadow of the Himalayas.

Susos belong to the group of animals that scientists call cetaceans. Cetaceans are of two types, the Mysticetes, or baleen whales' and the Odontocetes, or toothed whales. Baleen whales have fibrous plates, called baleen, that hang from their upper jaws to strain out invertebrates and small fish from the water. The largest creature ever to roam the earth, the blue whale which can measure as long as 30 meters and weigh 25 times greater than the largest elephant is from this species. Odontocetes took a different evolutionary path. They kept their teeth and developed a highly sophisticated sensory ability called echolocation during which pulsed sounds are produced in specialised air sinuses and focused by the melon which functions as an acoustical lens. The sounds are reflected back by the objects and received through the lower jaw, which transmits the signals to the middle ear. The signals are then analysed in the brain to give an acoustical picture of the outside environment. Echolocation is the same process used by doctors for ultrasound imaging. This sensory ability has allowed the "toothed whales" to spread throughout all ocean basins and into several major river systems.

One of these "toothed whales" is the river dolphin susu. Because susu generally lives in muddy waters, often described as having the colour of dudh-cheeya (milk tea) they lost their ability of vision and their eyes have been reduced to light sensitive nerves with no focusing lens. Vision uses an enormous amount of energy and for river dolphins and this energy is better spent on more sophisticated echolocation. Susos, indeed, have the most evolved echolocation ability of any toothed cetacean. Most dolphins emit a single beam of echolocation clicks, which gives them a single acoustical picture of their environment. Susos emit two beams of clicks, which give the two pictures. One beam gives the dolphins a fuzzy "big picture" of the river channel environment while the other beam is reflected by an extraordinary projection of the back of the upper jaw, and gives the dolphins a more detailed view of what is in front of their open mouths. You can imagine that the first beam is most useful for

navigating through complex river channels, and "looking" for fish, while the second beam works best during fish capture.

There are four species of "true" riverdolphins - animals that can only be found in freshwater. These are the baiji of the Yangtze river system, boto of the Amazon and Orinoco, bhalan of the Indus, and susu of the Ganges, Brahmaputra, Megna, and Kamaphuli river systems.

The Baiji is the most critically endangered of all cetacean species. It is known to Chinese fishermen as the "Goddess of the Yangtze" and is thought to be the incarnation of a young maiden. The fishermen believe that the appearance of the baiji, leaping and swimming rapidly back and forth, is a warning to them that a storm is coming. They are convinced that those who do evil will not be able to see the goddess, and that if someone hurts the animal that they will never escape a tragic end.

Although the situation of susu is better off in comparison to the baiji, it is classified by the World Conservation Union (IUCN) as Endangered and the dolphins are nearly extinct in Nepal. Dolphins in Nepal are threatened by barrages, which block upstream movements, accidental killing in nylon gillnets, habitat destruction and possibly deliberate killing and water pollution.

The enthusiasm of people of dolphins and whales has spawned a multi-million dollar industry. In 1994 more than five million people participated in dolphin and whale watching programmes in 65 countries. Whale and dolphin watching trips range from cruising on luxury ships in Antarctica to floating down tropical rivers in rubber rafts. Some of these programs use the money and labour provided by tourists to accomplish research and conservation goals. In February of this year, the authors led a biomonitoring survey expedition in the Karnali and Babai rivers sponsored by the Nepal Centre for Riverine Lives (NCRL) and Inland Whale of the USA. The survey was conducted and financed with the help of eight "ecotourists" (all women) who were interested in dolphins and Nepal. Gajendra B Jung, director of NCRL and owner manager of Dolphin Manor, a wildlife lodge in Bardia that specialises in dolphin tours, enthusiastically promoted the expedition as "ecotourism" in the true sense of the word.

The survey found five or six dolphins in the Karnali River upstream of the Nepal/India border and no dolphins in the Babai River. All dolphins were in the lower Karnali downstream of the Chisapani Gorge. Rocky barriers and strong currents upstream of the gorge prevent the animals from ascending to the upper Karnali. The Babai had no dolphins, may be due to insufficient water to support them.

Prior to this survey, we conducted tow upstream and two downstream surveys of the Karnali River above the Nepal/India border in 1990 and counted 5-6 dolphins.

Recent media reports claim that there are as many as 38 dolphins in Nepal. We regard this figure as impossibly high and caution that the situation for these animals may be even more urgent than implied by these reports. Also, reports of dolphins in the Babai River and in the upper Karnali must be similarly discounted. The only population with a chance for long term survival is in the Karnali River. The Kailashpuri barrage is located in the Karnali River approximately 20 km downstream of the Nepal-India border. This means that the dolphins can move freely across the border and mix with dolphins in India.

Meetings of the Asian River Dolphin committee in Hong Kong and Bangladesh emphasised the extreme urgency of the situation of river dolphins in Nepal. The Committee recommended that a protected area be established for conserving aquatic biodiversity in the lower Karnali. The idea behind this protected area would be to incorporate the subsistence activities of local people with plans for conserving aquatic life. Traditional fishing methods, such as hook and line and throw-nets, and environmentally friendly income generation projects, such as aquaculture and ecotourism (in the true sense of the word), would be encouraged. The area could become a focus of international support for conserving river dolphins, a group of animals that has received little attention from the media and conservation community.

It maybe cautioned that "technological fixes" are inappropriate for conserving river dolphins. A recent workshop on the effects of water development on river dolphins concluded that captive breeding, artificial insemination, and artificial habitats are not practical strategies for conserving these animals.

A myth told by an ancient Hindu holyman living near the banks of the Karnali River tells about the dolphin's role in creating the Ganges river system. In the time of the ancients there was a benevolent king named Bliagirath. The king prayed to Lord Shiva for more than a thousand years to bring a great river to his people. When Shiva was satisfied with the king's devotion, he created a wondrous life-giving river from his long flowing hair. To spread the news that the river was coming, Shiva also made the dolphin (susu) and gave him the name Bhagirath, after the king who brought the river Bliagirathi (Ganges) to the people of Nepal. As the messenger king, the dolphin became husband to the river. This sacred bond between dolphin and river cannot be broken. Without a husband there can be no wife. Without the messenger king, who will carry the story of the river?

We suggest that, as tigers have become a symbol of conserving healthy forests, dolphins should similarly be promoted as a symbol of healthy running waters - a vital requirement for healthy people too.

GODS IN EXILE

Every piece of ancient religious statuary from Kathmandu Valley that sits today in the West is stolen property. The gods must be returned from their exile, and until such time, those who presently hold them are merely custodians.

by Kanak Mani Dixit

OCTOBER 1999, VOL 12 No 10

HIMAL SOUTH ASIAN

For 900 years, a sculpture of Uma-Maheshwar, showing Shiva-Parvati and attendant deities in Mount Kailas, had stood in a shrine at the Wotol locality of Dhulikhel town, east of Kathmandu. The grey

limestone statue standing 20 inches was stolen in 1982 and today sits on a lonely pedestal at the Museum für Indische Kunst in Berlin.

A 15th-century Laxmi-Narayan, half-Vishnu and half his consort Laxmi, was included in the 1990 sales catalogue of Sotheby's. Dark granite shining under the spotlights, the image was valued between USD 30,000-40,000 and sold off for an undisclosed amount by the New York auction house. The people of Patko Tole of Patan town have not had the deity to worship since it was lifted in 1984 and today make do with a crude replica.

An 11th-century Uma-Maheshwar image, which for eight centuries adorned a *hiti* water-spout in Nasamana Tole, Bhaktapur town, is now a prize in the collection of the Musée National d'Arts Asiatiques—Guimet in Paris ("one of the largest art museums in the world"). Since 23 May 1984, when the sculpture was pried off its brick and mortar backing and taken away, the celestial couple has not received propitiation from the devout who come to collect water at the *hiti*.

Since the 1960s, thousands upon thousands of stone sculptures have disappeared in this manner from the temples, monasteries, fields and forests of Kathmandu Valley and nearby towns. The only way devotees can view these deities is by travelling across the oceans to see them displayed, spot-lit and isolated in private drawing-room pedestals and museum niches. Others remain locked up in storage vaults, and quite a few still turn up for sale, advertised in glossy magazines specialising in oriental art.

There are compelling reasons to become emotional about the theft of these Kathmandu Valley sculptures, wrested from the lap of worshippers and their sites of consecration centuries ago. In a museum, the statue stands polished and alone, its surface cleaned of worshippers' grime of decades. An object of worship becomes an object of art. Says Chandra Prasad Tripathy, a specialist at the Department of Archaeology in Kathmandu, "When a statue is displayed in a museum, it is converted into an archaeological item which has lost its current cultural value."

As the deities continued their journey overseas through the 1970s and 80s, Kathmandu Valley residents suffered the loss but did little else. Meanwhile, the Valley's cultural vanguard showed a singular passivity. Partly, this fatalistic inaction was due to the logistics of tracing stolen items in the murky arena of antique art commerce. The larger explanation, however, has to do with the severely disorienting fallout of headlong modernisation, under whose weight the Valley's age-old communal institutions have crumbled, and the value of ancient heritage become terribly downgraded. While the citizenry watched helplessly as the gods and goddesses went into foreign exile, the cultural elite looked the other way.

Four stone objects

Till even a couple of months ago, it would have been difficult to conceive the idea of stolen divinity actually being returned to Nepal, but things have now changed dramatically. The beginning of August was witness to the first-ever voluntary return to Nepal from overseas of three stolen statues and a fragment (a severed Saraswati head). The cache was returned by an American art collector confronted with proof of their theft, and the very act of willing restitution—welcome in itself—now holds great promise for the thousands of statues still out there in the occidental cold.

Going beyond the matters of international legality and obligations, the August restitution was made on the force of moral and ethical considerations by a remorseful collector. This gives rise to the hope that thousands of other collectors, connoisseurs and dealers who hold their art treasures in private—unlike the more transparent custom of museums which may be persuaded more easily—may also follow suit if and when confronted with the reality of theft.

There is now, more than ever, a need for community activists, archaeologists and other public and private custodians of Nepal's heritage to work together to actively seek the return of sculptural heritage that is today scattered throughout the West, from North America to Europe, Australia and Japan. Besides seeking the return of stolen cultural property, it is important to note that a loud and visible campaign would force down the value of artefacts, enough to destroy the future market for ancient Nepali statuary.

Fortunately, some solid groundwork for such a campaign has already been laid by Lain Singh Bangdel of Nepal and Juergen Schick of Germany, thus far criers in the wilderness who have worked for long years with commitment and courage against the idol-lifters.

Over the course of two decades, working independently of each other, Bangdel and Schick photographically documented hundreds of statuary in their original places, and also took subsequent pictures of the sites which had been ravaged. Taken together, these 'before' and 'after' pictures provide incontrovertible proof of theft of more than 140 pieces.

The August restitution was itself the result—ten years later—of Bangdel's 1989 work *Stolen Images of Nepal*. Among other things, the book contained before-and-after pictures of four particular shrines. It was Pratapaditya Pal, the US-based authority on Himalayan art, who noticed that a West Coast private collector held four of the pieces included in *Stolen Images*. Says Pal, "When I saw the sculptures in Bangdel's book, I mentioned the problem to the art collector. The collector, who chooses to remain unknown, immediately agreed to return them unconditionally."

Alerted by Pal, Bangdel wrote to the Department of Archaeology in Kathmandu, which acted quickly with the help of Nepal's embassy in Washington DC to have the statues transferred to Kathmandu. Today, the four pieces are secure in the National Museum at Chhauni in Kathmandu, and are currently being displayed in a special exhibition.

The Disappeared

The process of idol theft started soon after Nepal shed the Rana era and opened up to the world in the late 1950s. Western connoisseurs of Oriental art came upon a Valley which hosted a treasure trove of iconography in stone, bronze and wood—the artistic outpouring of the Valley's prosperous and accomplished urban culture going back beyond the 5th century. As Bangdel puts it, "The early visitors found

Kathmandu Valley like an open museum populated by tens of thousands of gods and goddesses."

The theft of religious art began with small items that could be easily lifted—ritual paraphernalia, wooden articles, free-standing bronzes or those pried off *torana* friezes, and *poubha* and *thangka* hangings. In the early 1970s, the art smugglers shifted their gaze to the Valley's ubiquitous granite sculptures, and the trade in stone statuary did roaring business over the next couple of decades. Like the Nataraja images of the Chola Dynasty of southern India, the Uma-Maheshwar images seemed to have been particular favourites of the collectors, for their reverential themes and fine sense of artistic proportion.

Together with the museums and art collectors in the West, some Nepalis too had come to realise the value of images that lay strewn about their Valley. From the most powerful in the land to the neighbourhood thief, as well as functionaries of *guthis* (community trusts) and neighbourhood groups, many colluded in the theft of Valley statuary. Besides this, the acceleration of idol theft through the 1970s and 80s was made possible by the inaction of an entire spectrum of the Valley aristocracy and national elite, including the royal preceptors (*gurujyu's*), the state-appointed administrators at the Guthi Sansthan responsible for religious property, and that very intelligentsia which sees itself as heir to the Valley's glorious past.

Says a Western conservationist long involved in the restoration of Nepali cultural heritage, who prefers not to be named, "The worm is deep in the fruit on the Nepali side too. Look at the way the Guthi Sansthan operates as custodian, and the private *guthis* which are going to seed because of loss of income and breakup of clans and families."

The period following the 1980 plebiscite in Nepal (which gave a mandate for continuing the autocratic Panchayat system under the king's direct rule) was one marked by lawlessness and a lack of accountability among those in authority. This period saw a spurt in the disappearance of the Valley's religious art. In fact, the bulk of the disappearance identified in the Bangdel and Schick books refers to the period between 1980 and 1986. Such was the extent of this plunder that there are some who believe that almost all that was worth stealing from the Valley's open spaces was taken away during this period. "There is nothing left to steal."

Contraband deities

It can be said with confidence that, with hardly any exception, every ancient stone statue from Nepal currently adorning pedestals in the West—has been the subject of loot. They had to be stolen because these communally-owned religious objects in public shrines could never have been gifted or sold. Juergen Schick is unequivocal, "The collectors in the West should know that almost all Nepali art that came into the market over the last 30-35 years was procured through theft." Bangdel concurs: "Almost all the idols in the Western collections are definitely stolen."

Pratapaditya Pal prefers to make a distinction between the taking of art objects from a site and their departure from the country. "Some of the objects belonged to certain communities, which may have had the legal right to sell them," he says. "However, one can claim that most objects left the country illegally."

While it is indeed possible that some of the smaller free-standing bronzes and religious wall-hangings may have been willingly given or sold by their Nepali trustees or custodians, even these would have left Nepal against the country's laws governing ancient art (which prohibits the departure of any item more than a hundred years old). However, even this fig leaf of minimal respectability is not available for those who

currently possess stone sculptures, all of which would invariably have had to be pried away from temples niches, altars and shrines on their way to foreign exile.

Says Riddi Pradhan, Director General of the Department of Archaeology in Kathmandu, "There is no doubt about it, nearly every one of our statues left the country as contraband, against our laws. They are stolen goods, and hence remain the property of Nepal, owned by the country and the communities where they were originally situated."

"Thousands of pieces from the Valley today fill up 25 museums of the world. The Valley is bled white of its heritage, while the museums' collections gain incredible riches," says Schick. Adds Bangdel, "The fact is that, while they may not know it, collectors, art dealers and museums all over the West are in possession of objects which have been stolen from their sites or illegally smuggled out. Once it is proved that they are stolen art objects, no one has the right to possess them."

Push and pull

As with any cultural property, the attraction of Kathmandu Valley sculpture has to do with the collector's need for rare artefacts of ancient, exotic and unusual pedigree. This artistic inclination becomes a travesty when the collector directly or indirectly is involved in the chain of events which surround the theft, transport, sale and accession of an Uma-Maheshwar or Laxmi-Narayan, representatives of a living culture far enough away to feel detached and 'cultured'.

According to one Kathmandu scholar who minces no words, "Idol theft is a demand-driven trade led by rapacious cultural cannibals. The culprits are not the petty thieves who in any case earn a pittance compared to what the art will fetch under the gavel in New York City." The only way to stop this trade in contraband deities, he says, is by hitting at the demand so that impoverished Nepalis at the bottom of the smuggling chain do not feel the need to wrest statues from their moorings to ship them off.

The overseas demand for Valley loot constitutes the 'pull factor' as far as the trade is concerned. The 'push factor' is located in the weakened traditional institutions of Kathmandu Valley, an absence of social leadership, as well as the greed of Nepali thieves right up and down the social ladder. "There is hardly any sense of responsibility here for the incredible treasures handed down by history," says the Western conservationist referred to above resignedly. "There is a near-total absence of outrage, and no thought given to reclaiming the statues." He has a point there, but nothing to change the fact that every ancient stone statue currently held by private and institutional collectors in the West is stolen property. *And if something is stolen, simply and irrefutably, it must be returned.*

There are, of course, international treaties which lay out the principles for restitution of stolen art (even though most of the Western countries which hold stolen art are not signatories). The most important instruments are the 1970 Unesco Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property, and the 1995 UNIDROIT Convention on Stolen and Illegally Exported Cultural Objects. (UNIDROIT is the Rome-based International Institute for the Unification of Private Law.) There are also elaborate modalities for the reporting and return of stolen objects, using Interpol, the World Customs Organisation, the Art Loss Register, the International Council of Museums, and other governmental and non-governmental agencies.

However, it is the Paris-based United Nations agency Unesco that is the point organisation when it comes to requital of cultural property, and the agency is clear when it comes to smuggled Nepali statuary. As Lyndel V. Prott, who is with

Unesco's Division of Cultural Heritage, wrote in a letter to Himal, "Unesco shares your concerns regarding thefts of sacred and ancient works of art in Nepal and is naturally willing to assist in recovering this cultural heritage through wide dissemination of the information, education of the local communities, and sensitisation of dealers, collectors and museums."

The 1995 UNIDROIT convention was developed to deal with some of the legal issues insufficiently covered by the 1970 Unesco convention and provides an international framework to enable claims of illicitly trafficked cultural property to be pursued within national legal systems. The Convention states, as Prott emphasises, "that the possessor of a stolen cultural object must return it regardless of personal involvement or knowledge of the original theft". Additionally, the Convention denies any compensation for the return unless "the possessor neither knew nor ought reasonably to have known the object was stolen".

Elgin Marbles to Uma-Maheshwar

These two international instruments and various other modalities will come into use in the larger campaign to have stolen Nepali art returned to the country, and it will help when the countries which host most of the stolen artefacts (e.g., Germany, Japan, the United Kingdom, and the United States) join them as full-fledged state parties. However, the moral and ethical imperative itself is strong and impelling enough to begin the campaign for the restitution of stolen Kathmandu Valley art. Indeed, the voluntary despatch of religious objects by the American collector in August is the first and most eloquent example of the feasibility of this exercise.

Demanding the return of images and icons taken away by Western museums is hardly anything new. One of the most celebrated examples is that of the so-called Elgin Marbles, statues from the Parthenon which were transferred to the British Museum for "safekeeping" more than a century ago. This campaign for restitution is being pursued even today by both the Greek government and independent activists.

However, inasmuch as there is compelling basis to demand the return of the Greek marbles—or Inca jewellery, Pharaonic statues or (much closer to home) Gandharan Buddhist art for that matter, there is a significant difference with regard to Kathmandu Valley iconography. For, the smuggled Valley images were part of a living culture rather than merely part of Nepal's archaeological heritage. As Lain Singh Bangdel observes, these are not mere objets d'art, but pieces made "alive" by veneration. Till the day they were stolen, these idols were being revered and their loss is still deeply felt. (The empty pedestals of statues lifted decades ago still receive *tika* in Kathmandu Valley to this day.)

There can be no questioning the suggestion that religious art which received *tika* and flower offerings till the day (night, mostly) of plunder should be returned with an even deeper sense of urgency than archaeological loot. As far as Kathmandu Valley iconography is concerned, the process of restitution can be said to have begun with the return of the four pieces in August, but there are thousands of statues out there which await recovery. A concerted campaign to return statuary would have to start with the understanding that because every ancient religious stone statue originating in Kathmandu Valley and surrounding region is known to have been stolen, every person and institution possessing such statuary must consider himself/itself to be in possession of stolen property. Those who currently hold such cultural property must regard themselves as a custodian holding the object(s) in trust.

The place to start with the campaign for restitution seems to be bringing back the stolen works documented by Lain Singh Bangdel and Juergen Schick. Among them,

the whereabouts of the statuary taken from Nasamana Tole in Bhaktapur, Wotol in Dhulikhel, and Gahiti in Patan is known – they are in the Musée Guimet in Paris, Berlin Museum für Indische Kunst and the Denver Art Museum, respectively. Also, since it is known that the Laxmi-Narayan from Patan's Patko Tole was sold in 1990 by Sotheby's of New York, the auction house would be duty-bound to help trace it. And if both the return of Nepali statues in August and the experience of India as any indication, it should not be all too difficult to begin the process of their return.

Before and after

The next step for the activists would be to attend to the remaining more than hundred figures, the fact of whose theft has been similarly photographically documented by Bangdel and Schick. Identification, location and return of these gods and goddesses will require sustained investigation and activism by art and heritage lovers in Nepal and elsewhere. Before-and-after images of the burglarised shrines should receive the widest possible distribution, through individual mailings, magazines and newsletters, over the Internet, and so on.

Lastly, and on a global scale, art and heritage lovers would have to get involved in the task of sensitising everyone engaged—in whatever manner—with Oriental art that each and every piece of stone statuary with origins in Kathmandu Valley is presumed stolen unless proven otherwise. Further, those who hold stolen Valley art must be reminded that at most they are, as suggested earlier, custodians or trustees of what they hold and not owners. A high-volume, well-documented campaign for restitution of valley statuary would serve the dual purpose of returning stolen artefacts as well as killing the demand which would lead to further thefts.

Given the state of insecurity even today regarding openly-kept statuary in Kathmandu Valley, it is not necessary (and may not even be desirable) that every recovered statue be returned at this time to the shrine or site of origin. Indeed, the recent spate of thefts in Patan (including the head of a bronze Mani Ganesh stolen recently from the heart of town) points to the need for extreme caution in this regard. Only local communities which are united and confident in providing security may and receive permission from the Department of Archaeology for complete restitution.

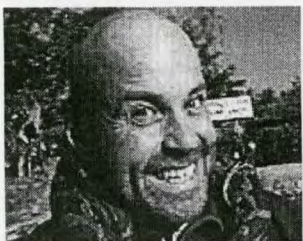
In the case of the majority of recovered objects, given the overall state of Nepali politics, economics and societal inaction which leads to an insecure environment, a 'partial restitution' is probably advisable, where the gods and goddesses are returned to Nepal, to await a secure day in which to enter their original shrines and abodes. The repository for returned statuary till such time would be the National Museum at Chhauni, Kathmandu, where the Nepali army stands guard. The National Museum already houses scores of locally lost-and-found images, and is also where the four pieces which came back in August are in safekeeping.

There will come a time when all the returned statues will have been restored with confidence to their original homes. This time will arrive when the market for stolen art from Nepal will have been destroyed, when their spiritual value is understood by everyone and their dollar value will have plummeted. This will not happen, however, before Nepal's social elites themselves begin to understand and feel for their gods in exile.

PER TOMAS GOVERTSEN TIL
NORGE-NEPAL FORENINGENS FEBRUARMØTE:

Opplevde Nepal alene på motorsykkel

Av Per Tomas Govertsen

Det er ikke alltid så mye som skal til. En motorsykkel, et kamera og en haug med eventyrlyst. Med dette som utgangspunkt reiste Per Tomas Govertsen rundt i Nepal alene på motorsykkel. Reisen resulterte i to TV-programmer og oppfyllelse av en gammel drøm.

Etter fire år som prosjektleder og regissør i TV2 fra 1992 til 1996, flyttet han til Sør-øst Asia og arbeidet som TV-instruktør i halvannet år. Først på Sri Lanka i 6 måneder, deretter i Malaysia i tre måneder og til sist i Nepal et halvt år. Oppdraget var å trene opp unge mennesker i produksjon av TV-reportasjer for Young Asia Television.

Parallelt med dette oppdraget ble det tid til å videreutvikle en ide som i mange år hadde ligget på tegnebrettet. Et produksjonskonsept basert på EN mann og ETT kamera, der alle funksjoner som reporter, fotograf og lydmann skulle kunne utføres med tilfredsstillende kvalitet. Ved hjelp av lokale mekanikere i Kathmandu, ble diverse tekniske innretninger for kameramontering på kropp og motorsykkel utviklet.

Deretter bar det ut på landeveien; på motorsykkel fra Kathmandu til Pokhara, over Tanzen til Lumbini. Deretter til Sauraha og Biratnagar. Turen, som egentlig var en testkjøring av konseptet, fungerte bra og resulterte i to TV-programmer med tittelen "Opplev Nepal". Disse ble sendt på TV2 tre ganger i løpet av 1999.

Takket være god hjelp i Katmandu og ikke minst alt det spennende Nepal kan by på av natur, dyr og folk, ble programmene etter manges mening "noe å se på". De ble kanskje også litt spesielle pga. produksjonsmetoden. En mann med et lite digitalt kamera skremmer ikke vekk folk. De opptrer naturlig. For en TV-reporter er det en ønskesituasjon.

På neste møte i Norge-Nepal foreningen vil Per Tomas Govertsen vise utdrag og høydepunkt fra programmene, fortelle mer om hva som skjedde og bakgrunnen for hvordan programmene ble som de ble.

PROFIL:

Nysgjerrig globetrotter: Per Tomas i Nepal

(Kilde: <http://www.tv2.no/reise/opplev/>)

(Fritt redigert av Kirsten I. Greiner med tillatelse fra Per Tomas Govertsen)

Per Tomas Govertsen har alltid reist. En setning om hvorfor? - Du trenger bare ett ord: nysgjerrighet! ler den entusiastiske sørlendingen.

Av Ann-Kristin Loodtz

Takk og pris da, for Per Tomas Govertsens nysgjerrighet. For uten den, ville vel heller ikke vi fått muligheten til å komme tett på Nepal gjennom TV og Internett. På motorsykkel, helt alene, reiser han rundt i det fantastiske fjellandet og lar oss oppleve stedene og menneskene han møter på sin vei.

Ny digital videoteknologi har gjort det mulig for ham å reise rundt som et enmannsteam. Det lette utstyret har sine fordeler:

- Når jeg kommer alene med mitt lille kamera virker jeg ikke skremmende på menneskene jeg møter. De ser meg mer som turist enn fjernsynsman, forteller Per Tomas. Slik kommer han tettere på menneskene han møter, og får sjansen til å bevege seg på steder det ikke ville være mulig å innta med det vanlige og tunge utstyret.

Har gjort hobby til jobb

Så lenge Per Tomas kan huske, har han brukt det meste av det han har tjent på å reise. Nå tjener han på reisen i seg selv.

Etter 4 år som prosjektleder i TV 2s programavdeling, og et år som TV-instruktør i Asia, bestemte han seg for å gjøre reise til en geskjeft på heltid. Nå har han drevet sitt eget selskap i ett år og trives definitivt med det.

For oss vanlige ni til fire-slitere, virker et slikt liv både eventyrlig og fullstendig annerledes. Men Per Tomas selv synes ikke forskjellen er så stor:

- Egentlig gjør jeg mye av det som jeg gjorde i TV 2. Men da gjorde jeg det innenfor et system, nå driver jeg et enmannsselskap. Jeg er kommentator og fotograf på samme tid.

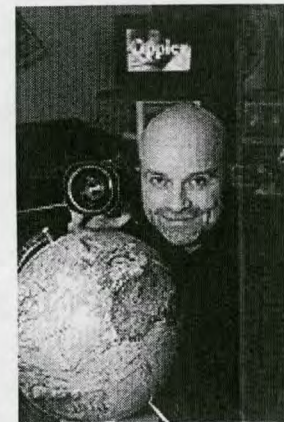
Nepalferden er ikke første gang Per Tomas Govertsen lar oss bli med ham på TV 2-tur. Tidligere har han reist i vårt eget land i Smak av Norge og i Himalaya i programmet Til himmels på motorsykkel.

Klipp fra Govertsens opplevelser i Nepal

(Kilde: <http://www.tv2.no/reise/opplev/>)

Av Per Tomas Govertsen

(Fritt redigert av Kirsten I. Greiner med tillatelse fra Per Tomas Govertsen)

Med mikrofly over Himalaya

Ved første øyekast kan det minne om en hangglider. Men motoren og propellen bakpå og cockpiten for to personer, forteller at dette er noe mer. Det kalles for mikrofly, og med dette kan du oppleve Himalayafjellene på en annen måte.

*Mikroflyet sett bakfra.
Copyright: Per Tomas
Govertsen*

Mikroflyet har instrumentbord med kompass og høydemåler.

Den russiske piloten har radiokontakt med flytårnet, på flyplassen i Pokhara. Omtrent 6 timers kjøring fra Katmandu.

Flyet kan virke spinkelt og farlig. Men sikkerheten er høy. Piloten forteller at dersom motoren stopper, så er ikke flyet tyngre enn at man trygt kan lande ved å "glide" flyet ned til jorden. Dersom vingen bryter, slås en fallskjerm ut. Landingen skal være sikker, om enn ikke så myk.

Avia Club Nepal, som tilbyr flyturene med mikroflyet, holder til like ved flyplassen i Pokhara. Selskapet har tre forskjellige turer. Hovedforskjellen ligger i lengden på turen. Den korteste tar 15 minutter, den mellomste 30 og den lengste, cirka 1 time. Det siste alternativet er det beste om man er interessert i å få se mest mulig av Himalaya fjellene på en annerledes og luftig måte. For det er kaldt og vinden blåser friskt i ansiktet, når piloten øker hastigheten til 120 km/t. Det er litt nifst, men mest fascinerende: å bare ved å bevege blikket nedover, se bakken rett under seg. Lyden av den blafrende nylonduken på vingen og tanken på at kanskje motoren stopper, kan være plagsom, men glemmes fort. For utsikten og nærkontakten med Himalaya fjellene tar bokstavelig talt pusten fra en - og går inn i minneboken for alltid.

Knappefabrikken i Patan

Patan er den 2. største byen i Katmandudalen. Her er Patan Handicraft verdt et besøk.

På fabrikken kan du få kjøpt knapper i alle salgs mønstre og fasonger. Knappene lages av horn og bein, skort og søppel. Noen av knappene har også oppnådd internasjonal oppmerksomhet. Calvin Klein, Donna Carren etc. har benyttet dem i sine kolleksjoner.

En beretning om korrupsjon

(The Independent, 05.01.2000-11.01.2000, Vol. IX No. 44, Kathmandu, fritt oversatt av Cathrine E. Reid)

Bokanmeldelse av NV: **Bleeding Mountains of Nepal** (første utgave publisert i 1999). Skrevet av Aditya Man Shrestha. Utgitt på forlaget Ekta Books.

Om det gjelder politikk, journalistikk eller litteratur, den mest omtalte og aktuelle tema er uten tvil korrupsjon. Denne boken omhandler temaet gjennom hele boken med navnet 'Bleeding Mountains of Nepal' som er en vidtgående studie om Nepal. Boken omfatter et bredt studie av Nepal. Landet blir gått nærmere etter i sømmene fra et sosialt, økonomisk og geografisk perspektiv.

Boken er en historie om korrupsjon, grådighet, maktmisbruk og misbruk av ressurser fra innsiden og skader som er oppstått som et resultat av dette. Den gir et nærbilde og beretning om utviklingen som har foregått i de siste 50 år.

Etter alle detaljene, og med den omfattende sikkerhet forfatteren, som fikk Mitsubishi's pris for Asiatiske Journalistikk i 1980, skriver, er det ingen tvil om at han kjenner sitt stoff godt. Forfatteren er spesielt dyktig til å uttrykke de absurditeter som oppstår som et resultat av omfattende korrupsjon og manglende ledelse.

Boken er delt inn i seks ulike deler, den omtalte boken inneholder 97 kapitler som omhandler korrupsjon i en eller annen variant som har tappet Nepal. Selv opprøret i 1990 klarte ikke å få tatt opp kampen mot korrupsjonen til tross for de løfter som den politiske ledelsen kom med. Fra det øyeblikk disse politikere selv kom til makten behandlet de landet sitt som "gåsen som legger gullegget". Under det gjeldende politiske system er korrupsjon blitt mer gjennomslagskraftig og synlig.

Forfatterens tilknytning til Transparency International Nepal i 1997 inspirerte ham til å skrive denne boken. Forfatteren takker blant andre de medlemmene av Transparency International Nepal som gav ham innsikt i mange av de sakene som er knyttet eller relatert til statlig maktmisbruk og økonomisk utroskap.

Dette er et arbeid som bobler over av ideer og som er presentert på en logisk og klar måte som leder leseren på en oversiktlig måte gjennom en uendelig rekke av temaer. Derfor er boken spesielt egnet lesning for den som vil selv skrive, studere eller etterforske temaet korrupsjon og maktmisbruk i Nepal.